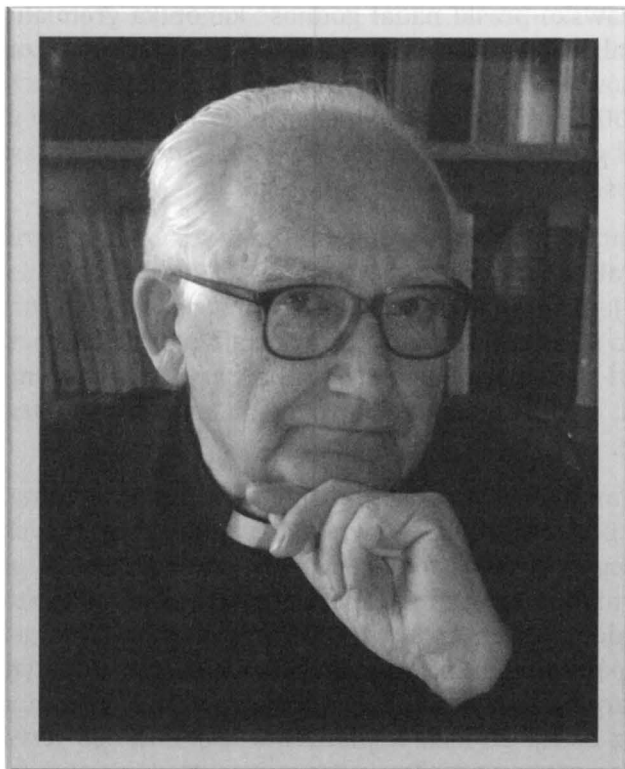

Andrzej Sacher

**Ś.P.
KS. REMIGIUSZ SOBAŃSKI
(1930-2010)**

Ksiądz infulat prof. dr hab. Remigiusz Sobański, prezbiter archidiecezji katowickiej, urodził się 1 sierpnia 1930 r. w Miasteczku Śląskim (woj. śląskie, obecnie diecezja gliwicka). Był członkiem-założycielem Stowarzyszenia Kanonistów Polskich.

Po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowskich Górach. Po zdaniu matury w 1949 r. wstąpił do Wyższego Śląskiego Se-

minarium Duchownego w Krakowie. Równocześnie studiował na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Dnia 29 czerwca 1954 r., obchodzonego w Kościele jako Rok Maryjny, przyjął święcenia prezbiteriatu w kościele (obecnie bazylice mniejszej) pw. Imienia NMP i św. Bartłomieja w Piekarach Śląskich. Jeszcze w czasie studiów seminaryjnych napisał pracę doktorską zatytułowaną „Zmniejszenie i zwiększenie poczytalności w prawie karnym kanonicznym”, którą obronił 3 miesiące po swoich święceniach na Wydziale Teologii Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Posługę duszpasterską pełnił najpierw w ramach zastępstw wakacyjnych w Miasteczku Śląskim i Siemianowicach Śląskich Przełajce. Później przez krótki czas był administratorem parafii w Orzeszu Woszczycach, następnie był wikariuszem w Katowicach Szopienicach i w Zebrzydowicach. Od 1957 r. rezydował w parafii pw. NSPJ w Chorzowie Batorym i tam był katechetą w Technikum Górniczym i Zasadniczej Szkole Górniczej. Katechizował również w Zasadniczej Szkole Zawodowej w Katowicach.

Pracę w Sądzie Biskupim w Katowicach rozpoczął 2 września 1957 r., w którym pełnił kolejno po sobie funkcje notariusza, audytora, obrońcy węzła małżeńskiego, sędziego, a w latach 1989-2010 wikariusza sądowego. Najwyższy Trybunał Sygnatury Apostolskiej często powierzał mu prowadzenie spraw w trzeciej instancji, których wyroki były potem publikowane.

Pracę dydaktyczną w zakresie nauczania prawa kanonicznego rozpoczął w 1958 r. w Wyższym Śląskim Seminarium Duchownym w Krakowie, a następnie w Katowicach. Wraz z utworzeniem Wydziału Teologicznego na Uniwersytecie Śląskim w 2001 r. i przejściu przezeń formacji intelektualnej nad alumnami śląskiego seminarium oraz nad osobami świeckimi, został jego profesorem zwyczajnym i kierownikiem Zakładu Prawa Kanonicznego. Z Uniwersytetem Śląskim w Katowicach był związany już od 1991 r., odkąd był jego profesorem zwyczajnym w Katedrze Prawa Cywilnego na Wydziale Prawa i Administracji. Jego kariera naukowa była jednak związana przede wszystkim z Akademią Teologii Katolickiej w Warszawie, gdzie podjął pracę dydaktyczną w 1968 r., prowadząc wykłady zlecane. Na tej uczelni w 1970 r. został adiunktem. W 1971 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk prawnych na podstawie dorobku naukowego i pracy

zatytułowanej „Chrzest jako podstawa jedności Kościoła”. Wtedy objął stanowisko docenta i kierownictwo Katedry Kościelnego Prawa Publicznego i Międzynarodowego, która w 1982 r. po reorganizacji przekształciła się w Katedrę Teorii Prawa Kościelnego. Decyzją Rady Państwa w 1974 r. uzyskała tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1982 r. – profesora zwyczajnego nauk prawnych. Pełnił funkcje dziekana Wydziału Prawa Kanonicznego ATK (1975-1978), prorektora tej Uczelni (1978-1981), później przez dwie kadencje był jej rektorem (1981-1987). Był też profesorem zwyczajnym w Wyższej Szkole Ekonomii i Administracji w Bytomiu (2003-2007). W całym okresie pracy dydaktycznej wypromował łącznie kilkudziesięciu magistrów i kilku doktorów.

Jego kontakty naukowe były niezwykle ożywione i wykraczały poza granice Polski. Stale współpracował ze środowiskami uniwersyteckimi w Berlinie, Bonn, Heidelbergu, Moguncji, Monachium i Tybindze. W 1985 r. jako *Gastprofessor* wykładał na Uniwersytecie Jana Gutenberga w Moguncji. Prowadził też seminaria na uniwersytetach wiedeńskim i turyńskim. Brał czynny udział w wielkich kongresach naukowych (trzykrotnie Rzym, Pampeluna, Fryburg w Szwajcarii, Ottawa, Monachium, Salamanka, Watykan), a także w licznych krajowych i zagranicznych konferencjach, sympozjach oraz innych spotkaniach o charakterze naukowym.

Był często cytowanym polskim kanonistą w polskiej i zagranicznej literaturze fachowej. Jest autorem liczącej blisko 600 pozycji publikacji naukowych z zakresu teorii i dogmatyki prawa kościelnego, z prawa wyznaniowego i zagadnień historycznoprawnych. Był również uznanym publicystą. Jego felietony, publikowane były przez lata na łamach „Gościa Niedzielnego”. Jemu samemu zaś dedykowano kilka książek pamiątkowych.

Należał do licznych gremiów i towarzystw naukowych: *Con-sociatio Internationalis Studio Iuris Canonici Promovendo* w Rzymie (1980-1990, jako członek zarządu w latach 2001-2008), *Associazione Canonistica* w Rzymie, *Société de Droit Églises Orientales* w Wiedniu. Był członkiem-założycielem (oprócz SKP) *Societas Scientiis Favendis Silesiae Superioris* w Katowicach. Należał również do: Komitetu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk (1981-1990 i 1993-2007 jako członek Komitetu, a od 1981-1984 oraz 1993-1999 jako członek Prezy-

dium Komitetu); Komitetu Nauk Prawnych i Ekonomicznych PAN, Oddział w Katowicach (2003-2010); Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego (1990-1993), Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego (1992-1993), Centralnej Komisji ds. Tytułów i Stopni Naukowych (1994-1996), Kościelnej Komisji Konkordatowej (1998-2009), Towarzystwa Naukowego KUL. Był współredaktorem i członkiem rad naukowych: „Śląskich Studiów Historyczno-Teologicznych” (1968-1976), „Prawa Kanonicznego” (1973-1977), „*Monitor Ecclesiasticus*” (1976-1989), „*Concilium*” (1983-1990) i „*Jus Matrimoniale*” (1993-2010). Był ekspertem sejmowej Komisji Konstytucyjnej i Komisji ds. Ratyfikacji Konkordatu, konsultorem Kongregacji ds. Duchowieństwa (1976-1982), a także członkiem Rady Naukowej Konferencji Episkopatu Polski (1975-1978 i 1981-1987) i konsultorem Rady Prawnej Konferencji Episkopatu Polski (1989-2006).

Pośród godności i odznaczeń przyznanych ks. prof. R. Sobańskiemu, poza wyżej wymienionymi, należy wyliczyć: Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, Wielka Złota Odznaka Styrii „za szczególne zasługi dla Styrii” (1985); Austriacki Krzyż Zasługi na Polu Nauki i Sztuki I klasy (1985); Kapelan Jego Świątobliwości (1992); Doktorat *honoris causa* Reńskiego Uniwersytetu Fryderyka-Wilhelma w Bonn (1992); Kawaler Bizantyńskiego Zakonu Grobu Świętego (1996); Kawaler Krzyża Komandorskiego Orderu Odrodzenia Polski (2000); Protonotariusz apostolski *supra numerum* (2004); Laureat nagrody „*Lux ex Silesia*” (2005); honorowe obywatelstwo Miasteczka Śląskiego (2000) i Tarnowskich Gór (2006).

Zmarł 11 grudnia 2010 r. w swoim mieszkaniu w Katowicach w wieku 80 lat po długiej i ciężkiej chorobie. Prawie do ostatnich dni służył pomocą i radą swoim współpracownikom i doktorantom. Odszedł jako uznany w Polsce i zagranicą wybitny kapłan, uczony, mistrz, teolog, kanonista, sędzia i człowiek prawego charakteru. W gronie duchowieństwa oraz swoich absolwentów cieszył się wielką estymą i niekwestionowanym autorytetem. Był wysoko ceniony przez współpracowników i władze instytucji kościelnych i Uniwersytetów, w których pracował. W telegramie kondolencyjnym sygnowanym przez Senat, Rektorów i Społeczność Akademicką Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach zostało napisane m.in.: „W Osobie Księdza Profesora utraciliśmy Człowieka szlachetnego serca i prawego charakteru, cie-

szącego się powszechnym i zasłużonym szacunkiem, uhonorowanego za wybitne dokonania najwyższymi odznaczeniami państwowymi i godnościami honorowymi. W sposób charakterystyczny dla wielkich osobowości łączył funkcje wybitnego Uczonego i Pedagoga – wychowawcy wielu pokoleń uczonych, dla których pozostanie niedoścignionym Mistrzem. W naszej pamięci na zawsze pozostanie Ksiądz Profesor jako wybitny uczyony i wspaniały Przyjaciel, życzliwy, mądry i szlachetny”.

W piątek 17 grudnia 2010 r. po Mszy św. pogrzebowej celebrowanej w archikatedrze Chrystusa Króla w Katowicach, został pochowany na cmentarzu przy ul. Sienkiewicza.

R. I. P.